

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Львівський національний аграрний університет
Освітня програма	48315 Будівництво та цивільна інженерія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

08.09.2021 р.

Справа № 1029/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 19 "Архітектура та будівництво" у складі:

Товбич Валерій Васильович – головуєчий,

Бродко Оксана Антонівна,

Бурак Костянтин Омелянович,

Волкова Вікторія Євгенівна,

Гамеляк Ігор Павлович,

Дорошенко Юрій Олександрович,

Плутін Андрій Аркадійович,

Семко Олександр Володимирович,

Третяк Корнелій Романович,

Турченко Василь Олександрович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Львівський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48315
Назва ОП	Будівництво та цивільна інженерія
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Місію та стратегію розвитку ЗВО чітко визначено й зафіксовано в документі «Стратегія розвитку Львівського національного аграрного університету на 2020–2025 роки», яка затверджена рішенням Конференції трудового колективу ЛНАУ, протокол №1 від 14.01.2020 р. (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/inform/ystanovdok.html>). Місія ЗВО полягає в підготовці висококваліфікованих фахівців та провадженні наукової діяльності для агропромислового комплексу України. Мета ОНП узгоджена з кваліфікаційними характеристиками професій працівників, які визначені в розділі 4 ОНП. Унікальність ОНП зумовлена орієнтацією на потреби сільського будівництва та об'єкти, які забезпечують інфраструктуру агропромислового комплексу. Цілями ОНП є поглиблення теоретичних знань та практичних навиків у дослідженнях роботи конструкцій під навантаженням; розробленні методів оцінки їх несучої здатності; оцінці роботи матеріалів та конструкцій будівель та споруд за різних впливів; моделюванні роботи будівельних конструкцій.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі ОНП та ПРН загалом враховують позиції та потреби зацікавлених сторін, хоча їхні відгуки та рекомендації мають дещо формальний характер. Згідно з висновком ЕГ, перегляд ОНП виконується регулярно із залученням як зовнішніх стейкхолдерів, так і здобувачів ВО. Зворотний зв'язок забезпечується за допомогою анкетувань на сторінці офіційного сайту ЛНАУ, аналіз результатів яких розглядається у відділі докторантури та аспірантури, а також на засіданнях вченої ради інституту.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОНП та ПРН враховують тенденції розвитку спеціальності, відповідають потребам і пріоритетам ринку праці, з огляду на галузевий та регіональний контекст. ОНП сформована на основі вивчення досвіду аналогічних освітніх програм провідних ЗВО України: НУ «Львівська політехніка»; КНУБА; ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»; ПолтНТУ ім. Юрія Кондратюка; ХНУБА, ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, ХНАДУ, а також досвіду міжнародних партнерів ЗВО: Гірничо-металургійної академії (м. Краків), Технологічно-природничого університету імені Яна та Єнджея Снядецьких у Бидгощі (<https://utp.edu.pl>) та Люблінської політехніки (<http://wbia.pollub.pl/pl/studenci>).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» за третім (освітньонауковим) рівнем вищої освіти відсутній. Розміщена на сайті ОНП «Будівництво та цивільна інженерія», 2020 рік

(<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/nd/asptadok/akredytacdokfil.html>) розроблена з дотриманням вимог НРК. ПРН відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для восьмого кваліфікаційного рівня.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОНП «Будівництво та цивільна інженерія» (третій рівень вищої освіти) становить 46 кредитів ЄКТС. Нормативний строк підготовки – чотири роки, що відповідає частині 6 статті 5 Закону «Про вищу освіту». Розподіл кредитів: I складова – здобуття глибинних знань зі спеціальності в ОНП – 23 кредити ЄКТС (50%). II складова – оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями - 4 ЄКТС. III складова – набуття універсальних навичок дослідника – 8 кредитів ЄКТС. IV складова – здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в ОНП – 8 ЄКТС. Цикл дисциплін вільного вибору аспірантів складають 12 кредитів (26%).

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Структура ОНП чітка, логічна та дозволяє досягти заявлених цілей і ПРН. Матриця відповідності програмних компетентностей та результатів освітнім компонентам добре структурована. Набуття здобувачами програмних компетентностей та результатів забезпечується нормативними освітніми компонентами. Вибіркові компоненти дозволяють розширити й поглибити знання і вміння, одержані в результаті вивчення обов'язкових освітніх компонентів.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП розроблений на основі паспортів чинних до 06.2021 наукових спеціальностей 05.23.01 і 05.23.05, що відповідає предметній області спеціальності 192. Звіт ЕГ підтверджує, що всі ПРН забезпечуються освітніми компонентами, кожен із них має чітке обґрунтування.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Механізм формування індивідуальної освітньої траєкторії регулюється такими документами: «Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ЛНАУ» та п. 4 «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти докторів філософії в ЛНАУ» (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/nd/asptadok.html>). Структура ОНП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, яка корелює з напрямками наукових шкіл університету. Обсяг вибіркових дисциплін становить 26 %, що відповідає вимогам чинного законодавства. Також ЕГ відмітила, що застосування дистанційної платформи навчання Moodle забезпечує формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО через індивідуальний вибір навчальних дисциплін.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОНП передбачає практичну підготовку здобувачів у процесі наукових досліджень і педагогічної діяльності, що дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності. Процедура проходження педагогічної практики та її обсяг 2 кредити ЄКТС описані в п. 1.2. «Положення про педагогічну практику» (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/nd/asptadok.html>).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

У звітах СО і ЕГ відзначається набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок у складі навчальних дисциплін та педагогічної практики. ГЕР вважає, що соціальні навички найліпше напрацьовуються під час науково-дослідної і педагогічної діяльності, передбаченої ОНП.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОНП та її компонентів у кредитах ЄКТС відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання. Загальний обсяг ОНП становить 46 кредитів ЄКТС, кількість годин за навчальним планом всього 1380, аудиторних – 470, зокрема: лекцій – 200, практичних – 270, на самостійну роботу навчальним планом передбачено 910 годин. Загалом обсяги окремих освітніх компонентів та їх семестрові контролю реалістично відбивають фактичне навантаження здобувачів, є відповідними для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Навчальний час, відведений для самостійної роботи аспіранта, регламентується навчальним планом і не перевищує $\frac{3}{4}$ загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

ОНП «Будівництво та цивільна інженерія» не здійснюється підготовка здобувачів за дуальною формою освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОНП оприлюднені на офіційному вебсайті ЗВО (<https://cutt.ly/QnsfWkU>), є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Як зазначено у звіті ЕГ, для вирішення спірних питань вступників до аспірантури створена апеляційна комісія, що складається з працівників університету та зовнішніх осіб (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/nd/asptadok.html>, лінк «апеляційна комісія.pdf»).

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому враховують особливості ОНП. Програма вступного іспиту до аспірантури за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти оприлюднена на вебсторінці «Аспірантура та докторантура» (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/nd/asptadok.html>).

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Механізм визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регулюється: «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Львівському національному аграрному університеті», яке розміщено у вільному доступі за посиланням: <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html> у розділі «Положення». Згідно із Положенням для аспірантів передбачено такі форми академічної мобільності: навчання за програмами академічної мобільності; мовне стажування; наукове стажування або проходження практики. ЕГ відзначає, що основною причиною відсутності академічної мобільності аспірантів було введення обмежень, пов'язаних з карантинними заходами.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначені «Тимчасовим положенням про порядок визнання у Львівському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>), проте на практиці не застосовувались. Однак було з'ясовано, що аспірант Мазурак Р. А. у листопаді 2019 року проводив дослідження в Природничо-технологічному університеті у Бидгощі (Польща).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Основним нормативним документом, що регламентує організацію та проведення освітнього процесу для здобувачів освітнього ступеня доктора філософії ЗВО є «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти доктора філософії у ЛНАУ», 2020 рік (<https://cutt.ly/Lnsxund>). Форми та методи навчання враховують особливості дистанційного навчання, їх дотримання підтверджене здобувачами під час спілкування з ЕГ, отже, вони сприяють досягненню цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту ОНП та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання учасникам освітнього процесу надається своєчасно через силабуси, які є у вільному доступі (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/nd/asptadok.html>). Методичне забезпечення навчального процесу розміщено на університетській платформі MOODLE, доступ до якої має кожний аспірант. ЕГ зазначає, що відділ аспірантури і докторантури ЗВО кожного семестру виконує розсилання на електронні адреси аспірантів пакета документів та інформаційних повідомлень-нагадувань.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ЗВО під час реалізації ОНП забезпечує поєднання навчання й досліджень шляхом виконання дисертаційного дослідження, надання можливості обирати дисципліни, що відповідають його темі, а також шляхом залучення аспірантів до виконання бюджетної НДР, участі в науково-технічних конференціях, наукових публікаціях. ЕГ шляхом вивчення додаткових документів, долучених до справи, встановила, що аспіранти також проводять наукові дослідження у вітчизняних організаціях та закордонних закладах вищої освіти.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення змісту освітніх компонентів регламентується згідно з «Положенням про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у Львівському національному аграрному університеті», 2019 рік (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>), що передбачає щорічний моніторинг освітніх програм. ЕГ встановила, що викладачі, задіяні на ОНП, оновлюють зміст освіти за результатами власних наукових досліджень. Необхідно оновити інформаційне забезпечення дисциплін «Організація наукової діяльності», «Методи дослідження та випробування будівельних матеріалів і конструкцій», переглянути структуру та наповнення педагогічної практики.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація діяльності ЗВО регламентується внутрішніми документами, зокрема «Стратегією інтернаціоналізації ЛНАУ», 2018 рік (<https://cutt.ly/HnsmRSQ>), у якій визначено мету, стратегію та завдання, що пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності. Крім того, розроблені: «Положення про реалізацію міжнародних проєктів, програм міжнародного співробітництва та управління коштами грантів» (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>), «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ЛНАУ», «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність ЛНАУ» та низка угод із зарубіжними партнерами (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/vmz/mignardogovir.html>). ЗВО забезпечує вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до міжнародних науково-інформаційних баз. Однак, як зазначено у звіті ЕГ, аспіранти не брали участі в програмах міжнародної академічної мобільності під час навчання в аспірантурі, що пов'язано з пандемічною ситуацією у світі.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем ПРН, оприлюднюються заздалегідь. Види та форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЛНАУ» (<https://cutt.ly/XnDuWdS>, лінк «Про організацію освітнього процесу для здобувачів PhD.pdf»), передбачено контрольні заходи: поточний, підсумковий і семестровий контроль. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену або заліку, згідно з навчальним планом та силабусами навчальних дисциплін.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт ВО 3-го рівня за спеціальністю 192 відсутній. Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Тимчасового положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЛНАУ», 2020 рік (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/nd/asptadok.html>, лінк «Положення про організацію атестації здобувачів PhD.pdf»). Процедура захисту дисертаційних робіт, їх зміст та структура регламентуються Порядком присудження наукових ступенів (затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 зі змінами).

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів врегульовані низкою положень, зокрема «Положенням про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЛНАУ» і «Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЛНАУ» які оприлюднені на сайті ЗВО. Ці положення є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, передбачають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів і повторного проходження.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЗВО приділяє достатню увагу питанням академічної доброчесності, які загалом добре врегульовані низкою положень і активно популяризуються. В університеті затверджено «Положення про академічну доброчесність у ЛНАУ», 2017 рік (<http://www.lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/nd/akademdob.html>, лінк «Положення про академічну доброчесність у ЛНАУ.pdf»). Для перевірки робіт на плагіат використовується ресурс Strikeplagiarism.Com («Положення про процедуру впровадження антиплагіатної системи в Львівському національному аграрному університеті», 2016 рік, <http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>). ЗВО укладено договір між університетом і ТОВ «Плагіат» про надання права використання комп'ютерної програми для перевірки на плагіат (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/inform/ystanovdok.html>, лінк «Договір_Антиплагіат.pdf»). Відповідно до звіту ЕГ, підстав вважати, що учасники освітнього процесу не дотримуються академічної доброчесності, немає, випадки її порушення невідомі.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів

навчання

Згідно з відомостями про самооцінювання, усі викладачі мають науковий ступінь і значний академічний та професійний досвід. Обов'язкові освітні компоненти ОНП викладають 4 професори та 2 доценти, які мають відповідну профільну освіту, науковий ступінь та здійснюють наукову діяльність, що відповідає освітнім компонентам та забезпечує досягнення ПРН за відповідним ОК. Професійний досвід викладачів підтверджується виконанням НДР, практичною роботою за фахом, участю у наукових проєктах або підвищенням кваліфікації (стажуванням) за напрямком дисциплін. ЕГ встановила, що при призначенні наукових керівників аспірантів враховуються наукові інтереси та побажання здобувачів.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору викладачів визначені «Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів» (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog/4477polnavch.html>). Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими й забезпечують необхідний рівень професіоналізму для успішної реалізації ОНП. Наявність механізму рейтингування викладачів на ОНП, а також можливість здобувачів оцінювати якість викладання дозволяють забезпечити прозорість процедур добору викладачів на ОНП.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Професіонали-роботодавці задіяні до процедур рецензування ОНП та участі в обговоренні програмних результатів навчання. ЗВО практикує зустрічі з представниками бізнесструктур та академічної спільноти в рамках організації в університеті наукових конференцій, семінарів, круглих столів та ін. Роботодавці залучаються до організації освітнього процесу на ОНП при виконанні окремих спільних досліджень. Як зазначено у звіті ЕГ, підприємства надають можливість користуватися матеріальною базою та інформаційними ресурсами, отримувати спеціальні консультації з окремих розділів дисертаційної роботи та впроваджувати свої інноваційні розробки.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО залучає професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведення «гостьових» лекцій у період проведення наукових конференцій, семінарів, зустрічей з випускниками, роботодавцями, а також при виїзних заняттях.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Професійний розвиток викладачів регулюється «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Львівського національного аграрного університету» (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>). Викладачі мають право вільно обирати місце, тематику, терміни підвищення кваліфікації. Також з метою наукової співпраці та підвищення кваліфікації НПП ЛНАУ уклав договори з НУ «Львівська політехніка», ЛНУ ім. Івана Франка та з іноземними ЗВО. Реєстр угод, які укладені Львівським національним аграрним університетом за посиланням (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/vmz/7084-newsmignar.html>).

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності через систему матеріального та морального заохочення. Застосування фінансових стимулів визначено в п.2.2, п. 5.4. «Колективного договору між адміністрацією та профспілковим комітетом ЛНАУ на 2019-2021 рр.» (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/inform/ystanovdok.html>). ЕГ встановлено, що викладачі, задіяні за ОНП, отримували матеріальні заохочення та відзнаки за академічну, наукову та методичну роботу.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інфраструктура, обладнання тощо), навчально-методичне забезпечення гарантують досягнення цілей ОНП та ПРН. ЕГ підтвердило наявність матеріально-технічного

забезпечення, а також лабораторного фонду, що наведено у відомостях про самооцінювання. ЗВО, відповідно до укладених договорів про співпрацю, має можливість використання матеріально-технічної бази закордонних ЗВО.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, викладацької та наукової діяльності в межах ОНП. ЕГ зазначає, що університет удосконалює та оновлює матеріально-технічну базу.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я всіх учасників освітнього процесу, зокрема і для осіб з особливими освітніми потребами, та дає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів. Відповідно до звіту ЕГ, приміщення університету обладнані протипожежною сигналізацією, функціонує медпункт. З метою забезпечення психологічної та соціальної підтримки працівників та здобувачів вищої освіти створені "Комісія з надання соціально-психологічної допомоги" (<http://surl.li/wvnt>) та скриньки довіри. ЕГ підтверджує, що в університеті постійно діють спортивні секції, художні колективи, студентські наукові гуртки, студрада, студентська самоврядна організація «Основа» та Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених університету.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів ОНП в достатньому обсязі.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами врегульовані положенням "Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЛНАУ" (<http://surl.li/wvak>), приміщення відповідною інфраструктурою обладнані задовільно. Випадків навчання здобувачів з особливими освітніми потребами на цій ОНП не відзначено.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією тощо) регламентовані «Положенням про розгляд звернень студентів ЛНАУ» та «Положенням про порядок і процедуру вирішення конфліктних ситуацій у Львівському національному аграрному університеті», «Порядком роботи зі звернень та організації особистого прийому громадян», «Антикорупційною програмою ЛНАУ» (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog/4477polnavch.html>), наявні скриньки довіри, здобувачі ВО поінформовані щодо використання відповідних нормативних документів. Випадки зазначених конфліктних ситуацій ЕГ не виявила.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду освітніх програм у ЗВО регламентуються відповідно до затвердженого "Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у Львівському національному аграрному університеті" (<http://www.lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>). Експертна група констатувала, що в оновленій ОНП 2020 року враховано побажання стейкхолдерів у змісті окремих освітніх компонент, які були ініційовані учасниками освітнього процесу.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості регламентується відповідними положеннями ЗВО. З 2019 р. представники здобувачів ВО входять до складу групи забезпечення ОНП. На сайті ЗВО розміщені всі ОНП з 2017 року (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/nd/asptadok.html>).

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці загалом залучені до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Участь роботодавців у процесі періодичного перегляду ОНП підтверджена рецензіями та договорами про співпрацю. Відповідно до звіту ЕГ, комунікація роботодавців з представниками ЗВО відбувається під час проведення науково-практичних конференцій, спільних семінарів та круглих столів.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

У ЗВО функціонує Рада випускників Львівського національного аграрного університету (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/inform/asocvyпуск.html>). Вона організовує щорічні зустрічі випускників ювілейних років (<http://www.lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/konf/5699-newsprod270519.html>, <http://www.lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/konf/5068-newsprod290518.html>) та спілкування в соціальних мережах. Це підтверджено під час зустрічі зі здобувачами. Оскільки, як зазначається у відомостях про самооцінювання та звіті ЕГ, основним роботодавцем за цією ОНП є університет, то інформація щодо кар'єрного шляху випускників є у відділі кадрів та на кафедрах, на яких працюють випускники.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

У ЗВО сформовано дієву систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, до якої залучені всі підрозділи та учасники освітнього процесу. Здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та розподіл повноважень і відповідальності між структурними підрозділами та учасниками освітнього процесу визначені у нормативних документах, розміщених на офіційному сайті університету та в «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті» (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>). У ЗВО розроблено систему моніторингу якості викладання на ОНП, створено умови для анкетування здобувачів (розроблено анкети та систему онлайн-опитування), роботодавців і стейкхолдерів (вікно зворотного зв'язку для висловлення побажань та зауважень); розроблено систему рейтингування та аналізу досягнень здобувачів та науково-педагогічних працівників, результати рейтингу оприлюднюються на сайті. Система забезпечення якості освіти ЗВО загалом забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОНП та освітній діяльності. Перегляд ОНП у 2020 р. був пов'язаний саме з усуненням її недоліків.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОНП третього освітньо-кваліфікаційного рівня за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» проводиться вперше.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ЗВО сформована корпоративна культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОНП та базується на принципах професіоналізму, професійної етики, академічної свободи, академічної доброчесності, прагнення до змін, поваги до історичних та культурних традицій. Принципи та процедури забезпечення якості в університеті регламентуються «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Львівському національному аграрному університеті» (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>).

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ЗВО регламентовано «Статутом Львівського національного аграрного університету», затвердженим наказом МОН України №259 від 17.02.2017 року

(<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/inform/ystanovdok.html>), «Положенням про організацію освітнього процесу в ЛНАУ», якому надано чинності наказом ректора від 21.04.2016р. №55 із змінами, внесеними наказом ректора № 76 від 20.05.2020 р; «Концепцією підготовки фахівців для сільськогосподарського виробництва у ЛНАУ»; «Правилами внутрішнього трудового розпорядку ЛНАУ», затверджено Конференцією трудового колективу ЛНАУ, протокол № 2 від 26 лютого 2019 р., де відображено чіткі та зрозумілі правила, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, що підтверджено відповідними документами та зустрічами. Ці документи є у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО в розділі «Установчі документи» (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/inform/ystanovdok.html>). Звіт ЕГ наголошує, що відомостей про порушення процедур регулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу під час реалізації освітньої програми не виявлено.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Проєкти освітньо-наукових програм або зміни до них з метою отримання зауважень та пропозиції стейкхолдерів розміщуються на офіційному сайті ЗВО (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/nd/asptadok.html>). На сторінці відділу аспірантури та докторантури вказано шлях (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/nd/asptadok.html>). Експертною групою перевірено та встановлено наявність системи зворотного зв'язку зі стейкхолдерами дистанційно. Результати опитування здобувачів є у відкритому доступі на сайті (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/orgkontrol/anketresult.html>).

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На офіційному вебсайті ЗВО є точна та достовірна інформація про ОНП за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» третього (освітньо-наукового) рівня, яка містить її цілі, очікувані результати навчання та освітні компоненти. Інформація є в достатньому обсязі для інформування всіх стейкхолдерів: (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/nd/asptadok.html>).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Загалом зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. Аналіз навчальних планів здобувачів ВО доводить, що навчальні дисципліни, узгоджуються з тематикою досліджень, а вибірккові навчальні дисципліни циклу професійної підготовки здобувачі обирають залежно від тематики дисертаційних робіт.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

ЕГ пересвідчилася, що напрями наукових публікацій керівників загалом дотичні до тем наукових робіт аспірантів. Зіставлення публікацій здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти і наукових керівників оприлюднено на сайті ЗВО (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/nd/asptadok.html> , <http://surl.li/wxux>).

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми різні форми проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики досліджень аспірантів. Аспіранти забезпечені доступом до необхідних приладів та іншого обладнання, Інтернету, бібліотеки, міжнародних науково-інформаційних баз Web of Science, Scopus, ScienceDirect тощо. Аспіранти мають можливість безкоштовно публікувати результати досліджень у «Віснику Львівського національного аграрного університету» серія «Архітектура і сільськогосподарське будівництво», який включений до переліку фахових видань України (категорія Б).

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

На ОНП налагоджена тісна співпраця із закордонними ЗВО. Процеси долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю координуються відділом міжнародних зв'язків ЛНАУ. На сторінці цього відділу (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/vmz.html>) розміщуються оголошення щодо участі в міжнародних проєктах. Аспіранти беруть участь у закордонних конференціях та публікують результати досліджень у журналах, що входять до наукометричних баз SCOPUS та Web of Science. Однак, як наголошує ЕГ, прикладів закордонних стажувань аспірантів, що навчаються за цією програмою, не виявлено.

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Експертна група пересвідчилась, що керівники аспірантів беруть участь у виконанні НДР і до зазначених досліджень залучені аспіранти. Результатами досліджень є наукові статті, тези та матеріали доповідей на конференціях, оформлюються патенти на корисні моделі.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

ЗВО забезпечує дотримання керівниками академічної доброчесності. Відповідно до звіту ЕГ, випадків порушень не виявлено. В університеті академічна доброчесність регулюється «Положенням про академічну доброчесність у Львівському національному аграрному університеті» (<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/nd/akademdob.html>). ЗВО було укладено договір з ТОВ «Плагіат», створено репозитарій повнотекстових дисертаційних робіт, який постійно оновлюється.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Слід звернути більше уваги на документальне підтвердження формування та оновлення змісту ОП та окремих її компонентів. Рекомендується вивчати і враховувати досвід ОНП іноземних ЗВО.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

При черговому перегляді ОНП передбачити в її структурі право здобувача на вільний вибір навчальних дисциплін з інших рівнів та освітніх програм.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Бажано приділити увагу розробці процедури визнання результатів навчання неформальної освіти. Сприяти навчально-науковій мобільності аспірантів та інтернаціоналізації програми.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Переглянути структуру та наповнення дисциплін «Організація наукової діяльності», «Методи дослідження та випробування будівельних матеріалів і конструкцій», а також педагогічної практики. Привести у відповідність змісту дисциплін матеріальне та інформаційне забезпечення. Рекомендується удосконалити процедуру проходження педагогічної практики здобувачів ВО, а також забезпечити фактичну участь здобувачів у актуальних міжнародних програмах.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Удосконалювати форми контрольних заходів за дистанційною формою освіти. Рекомендується документально врегулювати порядок оскарження результатів перевірки оригінальності праць здобувачів.

Критерій 6. Людські ресурси

Доповнити інформацію на персональних сторінках викладачів на офіційному сайті. Ширше залучати до освітнього процесу роботодавців. Збільшити кількість викладачів, що проходять підвищення кваліфікації за кордоном.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Підвищувати рівень матеріально-технічного забезпечення для всіх напрямків досліджень, заявлених у межах ОНП. Для запобігання конфліктним ситуаціям впровадити систему інформаційних заходів для підвищення обізнаності

здобувачів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Надати системного характеру залученню стейкхолдерів до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення якості, документально підтверджувати їх участь та розміщувати відповідні матеріали у вільному доступі (на сайті ЗВО).

Критерій 9. Прозорість та публічність

Поліпшити доступність на сайті інформації щодо можливості та умов вступу до аспірантури випускників інших ЗВО, зокрема іноземних. Викласти більш детально інформацію про потенційних керівників, зокрема англійською мовою.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Передбачити для здобувачів можливість стажування за кордоном.

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Рекомендації по ОНП PHD ЛНАУ.pdf</i>	tNmiYop36mgpUysAMTTg+Vaj+DIVZ3u2QgBicHtnjl 8=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ТОВБИЧ ВАЛЕРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ